

Selmeczbányai Híradó.

SELMECZ- ÉS BÉLABÁNYA SZAB. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt. — Fél évre 2 frt. — Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 krajczár.

Az egyes számok kaphatók Joerges Á. özv. és Fia könyvkereskedésben, továbbá a Deák Ferencz-utczában Stark Miksa dohánytözszejében, az Erzsébet-utczában Tuschli Gusztáv ezukrászataban, a Fő-téren Ochdendung Ignác dohánytözszejében, a Szent-triáron-ság-téren Gutfreund Samu dohánytözszejében.
Ugyanezen elárúító helyeken lapunk részére hirdetések is felveznek szabott árszabásunk szerint.

Főszerkesztő: VÖRÖS FERENCZ

Felölős szerkesztő: SZTANCSAY MIKLÓS.

A lapot illető szellemi közlemény a szerkesztőség, az anyagi rész a kiadóhivatalra ezimzendők.

Hivatalos hirdetések díja:

100 szóig 2 frt, ezental minden megkezdett 100 szónál 1 frtal több.
Magánhirdetések hirdetési díja:
Egy 3-szor hasábozott garmondosor vagy ennek tértérkékeért 5 kr-masolszori hirdetésnél 10%, harmadaszori hirdetésnél 20%, több: szori hirdetésnél 80% árkedvezmény.

Nyitlított soronként 15 kr. — Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Hirdetések a kiadóhivatalhoz ezimzendők. Hirdetés és nyitlított díj előre fizetendők. — Kéziratok nem adatlak vissza.

Megjelenik minden csütörtökön.

Költségvetési előirányzatunk az 1899. évre.

Városi háztartásunk költségvetésének realis egybeállítását évenként sok fejtlörtést okoz a tanácsnak, mert alig van város, mely olyo kedvezőtlen viszonyok közt lenne kénytelen háztartást berendezni, mint éppen városunk.

Elégetlen jövedelmei mellett tulkiadásait községi százalék kivetésével kénytelen fedezni, de lakossága intelligens közteherbíró felének tekintélyes része állami és törvényhatósági tisztviselők, kik a községi terhekhez ily czímen nem járúlnak, s a közterhek sulya a szegény bányamunkásokra s egyáltalán a kevésbbé közteherbírókra nehezül.

Rikitó az ellentét, ha figyelembe vesszük, hogy bár e téren is helyzetünk javult, egy községi perczent kivetése csak 1068 korona 81 fillért hoz be, minden új állandó teher fedezéséhez tehát, legyen az akár jövedelem esőkkenés, akár a kiadások szaporodása, annyi községi pótlék százalékot kell kivetni, a hánszor felemészti az 1068 korona 81 fillért, vagy világosabban szólvá, ha például egy községi elemi iskolát akar építtetni a város a folyó bevételéből (nálunk ilyet csak amortizationalis kölesönnel lehet!) mely kerülne 20000 frtba s melyre pl. Péc városá csak egy százalékos községi pótléket vetne ki, városunkban erre a célra harminczkét és fél százalék községi pótléket kellene kivetni.

Ebben a körülményben rejtló rendkívüli nehézség a folyó évb en nagyon is előtlérbe lépett, mert egyfelől törvényes rendelkezések apasztlják a város jövedelmét, másfelől szaporitják a kiadásokat s községünk a haladó korszellem parancszavára önkényt is kénytelen volt elvállalni állandó kiadásokat, melyeket eddigi költségvetése nem ismert.

Lássunk egy néhány ilyen példát a jövő évre.

A szesz, ezukor és sör utáni eddigi jövedelme a városnak 1899. évi január hó elsején megszúnik az 1898. XVI. és XVII. t. czikkekek értelmében, e ezímen a megilletett beszedési illetékből kevesebb jövedelme lesz 2305 kor. 44 fillérel.

Az 1898. XX. t. cz. alapján a beltygminiszter évről-évre 2—3 százalék országos betegápolási pótdát vet ki, ha azt csak 2%-kal számítjuk, a város mint adófizető fog évenként fizetni 140 koronát.

A község három új rendőri állást szerzett, ennek évenkénti állandó terhe 2558 korona 3 fillér, a ruházat külön 534 korona 72 fillér.

A miniszter többször elrendelte az orvosai állás szervezését, ennek legkisebb mérvben terbe vett javadalmazása fizetés, lakpénz fajarándosággal 714 kor. 16 fl.

Tanítóinknak a jövő évtől törvény szerint jár az 50 frtnyi ötödéves pótlék, szervezetett

2 új tanítói állás Hodrusbányán, az ezekkel járó kiadások 2205 kor. 92 fl.

Jövő évb en szönyegre kell kerülniök a városi erdők revisionalis munkálatainak, az ezekre felvett költség kitesz 2000 koronát s ha egy új erdész fizetés állás is szerveztetik a mint azt az erdőfelügyelőségek szükségsének jelentették ki, ez is a legkevesebb javadalmazással 2225 kor. 60 fillér költséggel járna.

A hodrusi csipkeverő fenntartása évenként 400 korona költséget igényel.

Küszöbön van az új bányászati akadémiá felavatása 1900-ban, ez évb en két országos egyesület a bányászati és kohászati fogja városunkban tartani közgyűllését, a két egyesület méltó fogadása s az ünnepélyességgel járó költségrek legkevesebb 3000 frtról kell gondoskodni, ennek fele vagyis 3000 korona a jövő évi költségvetést fogja terhelni.

Mindezen új kiadások kitesznek 16083 korona 87 fillért s így már ezen okból emelni kellene a községi pótléket tizenöt százalékkal.

Hol maradnak a többi elrendelt létesítések, melyekről a költségvetés bizony sertésőlr csak 4000 koronát vesz fel, az új jégveremre a husárú csarnok mellé csak 800 koronát és a járvány kórházra csak 1200 koronát, de ez is új 5 1/2%-al emeli a terhet, kimaradnak pedig a levéltár és muzeum, személgödörök s illemlenek létesítése a város ház előtti tér szabályozása és több más olyan határozat, mely eddig csakugyan csak papíron marad, mert nincs végrehajtlásukra pénz.

Korhází tartozása a városnak majdnem 26000 frt, ezt törlesztie kell, s ha a miniszter el is fogadja a közönség ajánlatát, hogy 20 év alatt törleszti, ez is évenként 20 éven át 2600 koronával szaporitja a budgetet, ez is 2 1/2%. Ugy hogy a törvény szabta és a közönség által elvállalt új terhek a jövő évre bizony 23 százalékkal emelneik a községi százalékokt.

A közterheknek egyszerre ily nagy mérvben való emelése könnyen képzelhetőleg lázas izgatottságban tartotta a tanácsot s három napon át tartott ülésében foglalkozott a módokkal, hogy e nagy emelést leszállítsa és leszállította realis alapon az emelést egy százalékra.

Leszállította a városi erdők jövedelmezőségének emelése által t. i. az erdőmester meghallgatása mellett az előirányzott bevételt 6000 koronával emelte és a városi légszeszgyárnak f. évi üzleti nyereségét 2500 frtal is bevette az elkötlhető városi jövedelmek köze, e rendelkezéssel csak annyja származhat, hogy a légszeszgyár tartalékalajára nem fog a jövő évre tetemesebben gyarapodni.

Szóba jött ugyan az is, hogy a légszeszgyár üzleti nyeresége arányában a légszeszárakatl kellene leszállítani, de ez egyelőre kivihetetlen, mert akkor a költségvetés szenvedne vele.

Szóba került a tanácsüléseken a városi jövedelmek fokozása is, egyelőre különösen Vilnye fúrdőnek házi kezelésbe vételétől lehet azt várni (3—4 évi próbaidőre) s továbbá attól is, ha a városi légszeszgyár olykép rendeztetik be, hogy a nehezen értékesíthető s erdeinkben nagy számban található tüzi és hulladékfából állitassák elő a légszesz, ezáltal a légszesz is olcsóbb lesz, vagy a légszeszgyár nagyobb jövedelmet ad és emellett a most nem értékesíthető erdei hulladék és tűzifa is értékesítve lesz felhasználva. Mindkét irányban a legszélesebb körű alapos előtanulmányokat rendelte el a tanács.

Épütléti anyagraktár berendezése tárgyában is megindulnak a tanulmányozások.

A v. épütlétek fenntartása a jövő évb en kevesebb költséget fog igényelni ugy annyira, hogy az 1899. évi költségvetési tervezet szerint 342182 korona 48 fillér bevétellel szemben 373013 korona 13 fillér kiadás áll s az ily formán keletkező 30830 korona 67 fillér hiány fedezésére elegendő lesz 29%, az ismétlő iskolás 1%-kal 30% községi pótlék.

Örömlünknek kell kifejezést adnunk, hogy a jövő évi költségvetés a felmerütl új kiadásokkal szemben is ily előnyösen állitható össze, de ha elgondoljuk a nehézségeket, melyekkel ily költségvetés összeállításá jár, nem szabad figyelmen kívül hagynunk ezeket s óvniunk kell a közönséget, hogy a kellőleg elő nem készített ügyekben egyszeri, de tetszetsős formában megokolt inditványra újabb pénzaldozatot igénylő határozatokatl hozzon, mert csakugyan előllál a kényserhelyezet, hogy a hozott határozatunk papíron marad, mert végrehajtlását megakasztja a pénzkérdés s az ily csak papíron levő határozatok aztán kárára vannak a jó közizgatás erkölesi előfeltételének.

Vigasztal még a jövő is, hogy a v. nyugdíjintézet 12—14 év múlva eléri a szabályrendeletileg megszabott összeget s akkor majd a v. háztartás évenként 14—15000 korona teherstl szabadul, azután többet fordíthat az előnyös ujtásokra!

A városi vízvezeték létesítése a költségvetésben fedezetet nem talál, de erre nincs is szükség, mert a vízvezeték kipejtésére külön kölcsönügyletre lesz szükség s a vízvezetékkel egyidejűleg talán már a jövő évb en megoldható lesz az ezzel kapcsolatos városi általános csatornázás kérdése is. Bár ugy lenne!

Hivatalos rész.

6718. sz. 1898.

Felhívás.

Selmecz-Bélabánya szab. kir. város lakosaihoz.

Országszerte megindult a mozgalom, hogy dicsőült Királynék szent emlékére hazánk fővárosában szobor emeltessék.

Ez országos mozgalom alapja a magyar nemzet kimagasló hodoló szeretete, mellyel boldog emléktü Királynéja iránt viseltetl, nincs kétség benne, hogy a nemzet minden tagja hozzájárul az örökös emlék léte-

12. Lécszeg közönséges	50000 drb.
13. kettős	60000 .
14. Zsindelyszeg	800000 .
15. Sinszeg	4000 kgr.
16. Csavarszeg (különléle)	150000 drb.
17. Vashuzal	6000 kgr.
18. horganyozott	4000 .
19. Aczélhuzal	15000 .
20. Aczélhorgony	2000 .
21. Maralapat	600 drb.
22. Kapa	700 .
23. Lemeztekő	1200 .
24. Okbörb	500 kgr.
25. Hajtósíj	300 .
26. Kender finom és közönséges	1000 .
27. Durva vászon	1500 m.
28. Szűrőszótó	120 m.
29. Póris	500 kgr.
30. Borkó	300 .
31. Salétrom	100 .

A 29., 30., 31. tételekre megjegyztetik, hogy csak egynemű tiszta anyag fogadtatik el, miért is az a vegyelemző hivatal által időközönként megvizsgáltaik.

32. Vas és folytvás sodrony szállítóötekekhez 2—31. sz. csak a legjobb minőségben a legjobb stírjai vagy angol anyagból hordképesége 60—65 kg. mm² 50 q.

33. Szabadalmi tégelyöntött aczélsondrány csak a legjobb minőségben 120—130 kg. mm² hordképeséggel és megfelelő szívósággal 4—25. sz. 150 q.

34. Horganyozott sodronyvas és aczélból fentebb említett hordképeségekkel 2—31. sz. 50 q.

Szállítási feltételek:

1. A szállítáni vállalkozók felhivatnak, hogy 50 krosos bélyeggel ellátott írásbeli ajánlataikat, keresztül írva a felragasztott bélyeg, anyag mustrával ellátva lepecsételve ezen felirattal „ajánlat anyagszállításra” folyó évi november hó 15-ig e bányahivatalnál nyújtsák be.

2. Világosan kiteendő, hogy mely anyagokra tétetik ajánlat.

3. Az ajánlott árak, melyek szám és betűkkel világosan kitüntetendők, a selmezi vasúti állomáson beadv. csomagolással együtt értendő.

4. Csak a legjobb minőségű anyagra teendő az ajánlat és csak ily anyag fog átvételni, meg nem felelő anyag a vállalkozónak rendelkezésre bocsátatik, ez okból az átvétel az anyag átvételéig semminemű közeledést nem vállal, még azon esetet sem véve ki ha az anyag az átvétel közben megrongáltatik.

5. Az anyag végleges átvétele csak a selmezbányai kir. szerinti rakhelyiségében történhetik.

6. A fenti anyagmennyiségek csak megközelítők, ez okból a szállító esetleg nagyobb vagy kisebb mennyiségek szállítására az általa ajánlott árak mellett leendő kötelezve.

7. Valamennyi anyag szükséghez képest, de minden esetben nagyobb mennyiségben, lehetőleg egész vasúti kocsihosszakban fog megrendelteni.

8. Az anyagérték megtérítések a rendelt anyag átvétele után 14 nap alatt a selmezbányai m. kir. bányakerületi főpénztárnál 2%-os konto levonással eszközözteteni fognak, köteles azonban a vállalkozó vállalata folytánérdeembe hozott összegekről kiállított szabályszerű számlákon vagy nyugtákon a nyugtábélyeglet és jogügyleti ílleketek a bélyegszabályok 9. és 10. d. díj tételei, valamint az 1881. évi XXVI. t.-cz. 6. és 10. §-ai értelmében viselni és leróni.

9. Az ajánlott árak az egész 1899. évre birnak érvényben.

10. Ismétellen meg nem felelő anyagszállítást illetőleg fenntartja magának a kir. bányahivatal a jogot, hogy a szállító minden további meghallgatása nélkül az ő veszélyére máshonnan beszerezhet megfelelő minőségű és mennyiségű anyagot.

11. Övadékképpen tartozik az ajánlattevő a felajánlott anyag értékének 10%-át készpénzben ajánlatához csatolni. Ezen övadék az év végével, ha az ajánlattevő minden kötelezettségének teljesen megfelelt, a selmezi kir. bányakerületi főpénztárnál az ajánlattevőnek kiszolgáltatik.

12. Az ajánlattevő az ajánlatban határozottan kijelenteni tartozik, vajjon saját gyárában vagy műhelyben fogja-e a cikkiket előállítani, vagy pedig azokat másnak gyárából vagy műhelyéből szerzi be: ez utóbbi esetben azt is köteles világosan kijelenteni, hogy mely hazai vagy külföldi gyárból szerzi be a cikkikkel, illetve azoknak egyes részeit. Ezen kijelentés az ajánlattevőre feltétlenül kötelező és amennyiben ettől eltérne, a szállított áruk rendelkezésre bocsátatának és a 9-ik pontban foglalt eljárás fog alkalmaztatni.

13. Csak ezen szállítási feltételeknek megfelelő ajánlat vétetik tekintetbe. miért is az ajánlattevő ki-

jelenteni tartozik, hogy a pályázati hirdetőmtyben foglalt feltételeket ismeri és azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

14. A selmezbányai nagytekinetű m. kir. bányagazgatóság fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok mindegyikét el is utasíthassa.

15. A jelenleg használatban levő anyagok mstrai a kir. bányahatal helyiségében bármikor megtekinthetők és egyes pályázatok, esetleges kívánságára, készpénzfizetés illetőleg a beszerzési árnak megtérítése ellenében kiszolgáltatathatók.

Szélaknán, 1898. évi szeptember hó 19-én.

M. kir. bányahivatal.

1898. évi 1902. szám.

Szénzállítási hirdetőmty.

A szélaknai m. kir. bányahivatal alá tartozó üzemegek számára szükséges az 1899. év folyamán 5000—6000 tonna szén, illetőleg 8000—10000 tonna barna szén.

a) A szállítáni vállalkozók felhivatnak, hogy 50 krosos bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat „Szénzállítási ajánlat felirattal, keresztül írva az ajánlatra ragasztott bélyeglet, folyó évi november hó 15-ig a szélaknai bányahivatalnál benyújtsák.

b) Az ajánlatban betű és számokkal világosan kitüntetendő az ár helyét bánya, vagy helyét selmezbányai vasúti állomáson és pedig külön-külön az akna és a dionagságú szénre, továbbá az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy a felajánlott szén mennyiség huzai vagy külföldi bányában termeltetik.

c) Továbbá világosan kiteendő, hogy a szén kgrja hány kgrm vizet képes elgőzíteni.

d) A szénérték megtérítések minden hō végével eszközöztetnek és a szállítónak (ez iránt beadott számla és nyugtatója ellen) a pénzösszeg a hō végét követő első két hét alatt a selmezbányai kir. bányakerületi főpénztárnál kiutalványozatik, köteles lévén a szállító az érdeembe hozott összegről kiállított nyugtán a nyugtábélyeglet és jogügyleti ílleketek a bélyegszabályok 9. és 10. d. díjtetelei valamint az 1881. t.-cz. 6. és 10. §-ai értelmében viselni és leróni.

e) Az ajánlott árak az egész 1899. évre birnak érvényben.

f) Ismétellen meg nem felelő szénzállítást illetőleg fenntartja magának a kir. bányahivatal a jogot, hogy a vállalkozó minden további meghallgatása nélkül az ő veszélyére máshonnan beszerezhet megfelelő minőségű és mennyiségű szén.

g) A selmezbányai nagytekinetű m. kir. bányagazgatóság fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül bármelyiket elfogadhatja, vagy pedig az ajánlatok mindegyikét el is utasíthassa.

h) Végre tartozik a vállalkozó kijelenteni, hogy a hirdetőmtyben foglalt feltételeket ismeri és azokat magára kötelezőknek elfogadja.

Szélaknán, 1898. évi szeptember hó 19-én.

M. kir. bányahivatal.

NINCS TÖBBÉ LÁBFÁJAS

sem tyukszem, sem izzadós láb, sem borkeményedés, sem láb-daganat, sem fagyos láb, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét Dr. Hőbejes-féle az egész világon szabadalmazott Asbest talpbéléssel látja el.

Párja egyszerű 60 kr., kettős vastagságú 1 frt 20 kr. Az Asbest talpbélés kitűnőségét legjobb bizonyítja, hogy a cs. és kir. közöshadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 2,2500 pár szállítattott.

Szétk. illdés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése és külön 10 kr. franco. Felvilágosítások és prospektusok, köszönt nyilvántások ingyen.

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság Budapest, VI., Sziv-uteza 18.

Viszont eladóknak megfelelő árengedmény.

A „Nemzeti” Balesetbiztosító részv.-társaság, Budapestben
(Erzsébet-körut 13. sz.)

biztosítást nyujt mindennemű baleset anyagi következményei ellen, ugunimt egyes egyéneket (polgár és katona), gyári és malomalkalmazottakat (munkások és tisztviselők, valamint bárkit, hivatás teljesítése közben, vagy azon kívül, utazás alatt, vadászaton, vagy bármely más alkalommal érhető baleset ellen, a legszabadlembű biztosítási feltételek és a legutányosabb díjtetelek mellett.

Közlebbi felvilágosítást a legkészelegben nyujt: a „Nemzeti”, az „Első magyar általános biztosító”, a „Magyar-Franzia” és a „Bécsi biztosító” minden fő- és alügynöksége az ország bármely helységében.

Életbiztosítás
orvosi vizsgálat mellett: Minden kombináció szerint az ember életére.

Életbiztosítás
orvosi vizsgálat nélkül (népbiztosítás)
heti díjteléssel 10 fillértől kezdődő!

(Halálseti, elérés, kiutasítási és gyermekbiztosítás).

Megbízható ügyes üzletszerzők felvételnek.

Dr. Rosa-féle balzsam Prágai házikenőcs
FRAGNER B. gyógyszerésztől Prágában 203-III.

Ki az emésztése minden munkáját új életre serkenti, egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres, bevált háziszer. 1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 kr-ti drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hízító hatása alatt.
Dobozban 25 és 35 krjával. Postán 6 kr-ti drágább.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszerterületen és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerék vedője legyen: a prágai ház kenőcs csomagolás pedig a jobbról látható három szögletű vedője. — A ki egy utazást talál e nekem jeleniti, díjat kap! — Elsőmer levélk. ezrei rendelkezésre állnak. **Északváros, Budapestben.**
Török József, Egger A. Thalmayer és Seitz, Kochmeister utóda
gyógyszerterületben.

Főraktár a készítőnél **B. FRAGNER** Apotheke „Zum schwarzen Adler” in Prag. Eck der Spornergasse Nr. 203.